

VASTSTELLING ACTIELIJST COMMISSIES D.D. 13 MAART 2025

Uitwerking actiepunten 3 Samenvatting resultaten onderzoeksprogramma 'sensorgestuurd boeren' (2018-2024)

Commissie Watersysteem en Waterveiligheid	Hiervan wordt kennisgenomen. Teneinde nader inzicht te krijgen in de waterkwaliteit in de sloten vraagt de fractie Water Natuurlijk of de resultaten van de metingen toegelicht kunnen worden. Antwoord DB: voor SGB is ook een technisch rapport gemaakt over de metingen aan de waterkwaliteit. Dan gaat het om de meetgegevens van de sensoren, de steekmonsters en de bodemonsters, inclusief een toelichting. Dit geeft een goed beeld van de waterkwaliteit in de Vinkenloop. Het rapport is toegevoegd aan de vergaderstukken.
---	--

VOORSTELLEN TER ADVISERING

Jaarstukken 2024 waterschap Aa en Maas

ADVIES: De commissies adviseren positief. Het agendapunt als **besprekingsstuk** te agenderen voor de AB-vergadering van 6 juni 2025.

Commissie Watersysteem en Waterveiligheid	Pagina 26, ten aanzien van Invasieve exoten vraagt de fractie Partij voor de Dieren of er verschillend ingegaan kan worden op planten en dieren. Antwoord DB: Portefeuillehouder Van Dijk zegt dat er al geprobeerd wordt hier zo goed mogelijk mee om te gaan. Hij zegt toe te bekijken hoe dit in het vervolg tekstueel aangescherpt kan worden. Pagina 14, ten aanzien van Kleurkeur geeft de fractie Partij voor de Dieren de suggestie mee om de vlinderstichting te vragen om mee te denken in de evaluatie. Antwoord DB: Volgens portefeuillehouder Van Dijk is de vlinderstichting hier al bij betrokken. Kleurkeur is ontwikkeld door De Vlinderstichting en Stichting Groenkeur. Aannemers of waterschappen als die het onderhoud zelf uitvoeren kunnen zich door de Vlinderstichting laten certificeren. Waterschappen die het onderhoud laten uitvoeren kunnen het certificaat vereisen. Trainingen en certificering tegen betaling worden uitsluitend verzorgd door de Vlinderstichting. Bij Aa en Maas is enige tijd gewerkt met kleurkeur Groen op de Keringen. In het DB van 17 september 2024 is besloten niet langer door te gaan met Kleurkeur groen omdat met onderhoud volgens Kleurkeur groen de erosiebestendigheid van de grasmat niet kon worden geborgd. Pagina 20 en 21, ten aanzien van Grondwaterconvenant en Droogteagenda vraagt de fractie Water Natuurlijk wanneer een beleidsnotitie ten aanzien van klimaatbestendig water verwacht kan worden, nog belangrijker: de acties? De fractie Water Natuurlijk meent dat het AB niet meer is geïnformeerd sinds de houtskoolschets van maart 2023. Antwoord DB: Portefeuillehouder Van Dijk meent dat hiermee gerefereerd wordt naar het beregeningsbeleid. Tevens merkt hij op dat het AB al in de commissie Watersysteem en Waterveiligheid van 21 november 2024 is bijgepraat over de huidige stand van zaken rondom het beregeningsbeleid. Hij zegt toe met de fractie Water Natuurlijk te bekijken waar de informatiewens nog ligt om dit in te vullen. Pagina 22, ten aanzien van Beleidsnota en Participatieproces peilbesluiten leest de fractie BBB dat in 2024 de bestaande situatie in beeld is gebracht. Voor verdere beeldvorming vraagt de fractie BBB of er een overzicht kan komen met daarin aangegeven de verschillen met het huidige beleid/besluit. Antwoord DB: Portefeuillehouder Van Dijk heeft eerder toegezegd dat het AB wordt meegenomen als het nieuwe peilbesluit voorligt. De verwachting is dat dit in Q3 richting het AB komt. Voor nu is er gekeken naar hoe het peilbesluit functioneert. De conclusie is vooralsnog dat het functioneert binnen de marges van de afspraken die gemaakt zijn. Pagina 22, ten aanzien van Instandhouding/beheer en onderhoud geeft de fractie Geborgden mee om een soort kwaliteitskeur bij te vermelden omdat dit steeds meer 'in-geëist' wordt bij onderhoud van ecologische verbingszone. Antwoord DB: Portefeuillehouder Van Dijk neemt de suggestie ter harte.
Commissie Waterketen en Duurzaamheid	Pagina 38, de fractie Partij voor de Dieren ziet graag dat circulariteit wordt meegenomen in assetmanagement. Antwoord DB: Portefeuillehouder De Zoeten zegt dat dit in de routekaart geadresseerd wordt. De fractie CDA vraagt of een volgende keer meer gesproken kan worden over influent. Antwoord DB: Portefeuillehouder De Zoeten vindt dit een mooie suggestie voor de toekomst om daar ook over te rapporteren.
Commissie Algemene- en Financiële Zaken	De fractie BBB is tevreden met positief resultaat, maar constateert dat dit voor groot deel uit belastingopbrengsten bestaat. Ze zien echter wederom scheefgroei bij ongebouwd. Komen daardoor nu wel uit dat de categoriereserve anders bijgesteld moet worden. Ze vraagt waar de verdeling hectare ongebouwd-natuur op wordt gebaseerd en pleit ervoor om dit in de begroting goed op te nemen. Antwoord DB: Als je kijkt naar wijze waarop dat werkt in de herleide hectares heeft dat te maken dat 'wegen' dubbel worden aangeslagen en natuur voor een kwart. Dus we hebben er mee te maken dat stroken land van functie wisselen. Al die effecten zorgen voor verschuivingen. Hoewel dit periodiek wordt getoetst, merken we dat dit door de jaren heen dynamisch blijft. Dit leidt tot sprongen in je tarieven en belastingopbrengsten waar we als Aa en Maas niet op zitten te wachten. We proberen dit strakker en eerlijker te krijgen, maar dit blijkt lastig omdat het gebied en het feitelijk gebruik nu eenmaal ook van jaar op jaar veranderen. De fractie 50PLUS verwijst naar een tekst uit het Jaarverslag waarin het DB spreekt over bijsturingsmogelijkheden. Ze wil graag van het DB weten wat hiermee wordt bedoeld, want het overgrote deel zijn lasten als rente en afschrijvingen die gewoon vastliggen. Antwoord DB: We kunnen sturen op inzet van mensen en middelen en we proberen daarbij de ambities en financiën zoveel mogelijk met elkaar in balans te houden. Het saldo is absoluut gezien veel geld, maar op totaal van de begroting is dit 2% hetgeen relatief gezien dus meevalt.

	De fractie 50PLUS constateert een positief saldo belastingopbrengsten. Dit is voornamelijk gerealiseerd uit voorgaande jaren. Kan de BSOB niet wat scherper aan de wind zeilen met prognosticeren dan nu het geval is? Antwoord DB: Dit heeft vooral te maken met correcties en herzieningen. Ook de bezwaarprocedures kunnen daar een rol in spelen. De verdere frequentie en afstemming met de BSOB verloopt goed, maar eigenlijk vragen we BSOB te vroeg om informatie, terwijl zij nog in het reken- en waarderingsproces zitten. De fractie 50PLUS merkt op dat dit nu de zesde keer is dat we geld overhouden. In totaal zelfs zo'n € 42 miljoen. Hierdoor heeft de fractie het gevoel dat de begroting af en toe in een te ruim jasje zit. Antwoord DB: Dit klopt, waarbij we wel nadrukkelijk wel onderscheid moeten maken tussen de verschillen in de exploitatie- en belastingopbrengsten. Het tarief is altijd P x Q, maar Q staat pas paar maanden na vaststelling van de begroting vast (hogere WOZ waarde dan verwacht). Dit gaat allemaal naar de reserves en wordt daarna 1-op-1 weer teruggeven aan de belastingbetaler. Verder is er af en toe sprake van een plus, omdat de organisatie het efficiënter heeft gedaan en die gaan dan weer naar de Algemene Reserve. De fractie 50PLUS heeft tot slot een opmerking over de schuldpositie en verwijst naar pagina 52 waar staat vermeld wat in Bestuursakkoord is afgesproken. De fractie begrijpt de tekst op pagina 52, maar vindt het te mager. Klopt het dat we eenvoudig toegang hebben tot kapitaalmarkt, dat is namelijk niet hetzelfde als het Bestuursakkoord. Daar staat dat we voorzichtig moeten zijn met het aangaan van schulden. Antwoord DB: Portefeuillehouder Scherrenberg heeft in de commissie de suggestie gedaan om dit punt mee te nemen in de discussie over de Voorjaarsnota. De fracties Water Natuurlijk en PvdA constateren ten aanzien van het duurzaamheidsverslag een stagnatie zien en noemen dit zorgelijk. De fracties pleiten ervoor om daar wat scherper op te worden, bijvoorbeeld in stukken die ons passeren zoals afzonderlijke projecten zodat we goed op koers blijven.
Aanvullend KRW Uitvoeringsprogramma Aa en Maas	
ADVIES: De commissies adviseren positief. Het agendapunt als besprekstuk te agenderen voor de AB-vergadering van 6 juni 2025.	
Commissie Watersysteem en Waterveiligheid	Mevrouw R. van Helmond (bestuurslid ZLTO) is en inspreker bij dit agendapunt. Antwoord DB: Portefeuillehouder Van Dijk spreekt dank uit aan de ZLTO voor de inspraak en het delen van de resultaten van de metingen. Het betreft een residuanalyse op het water dat op dat moment uit De Peel stroomde. Het betreft een watermonster dat is genomen bij uitlaatstuw 292KSB, gelegen aan de Kruisbaan te Heusden, gemeente Asten, en onder dat nummer geregistreerd bij waterschap Aa en Maas. Achter deze stuw ligt het 1.400 hectare grote Natura 2000-gebied De Groote Peel. De monsternamen en analyse zijn uitgevoerd door een geaccrediteerd laboratorium, conform het bijgevoegde protocol dat tevens is opgenomen in de vergaderstukken. Tevens staat portefeuillehouder Van Dijk achter de oproep om gezamenlijk te gaan meten en zegt toe om in een volgende commissie hierop terug te komen met een plan. De fractie Geborgden verwijst naar de samenwerking met de ondernemers en kennisinstellingen in het onderzoeksproject sensorgestuurd boeren en roept op om dit toe te voegen aan de KRW impuls. Antwoord DB: Onderdeel van het Aanvullend KRW Uitvoeringsprogramma is locatiespecifiek aanvullend te meten om bronnen te duiden en handelingsperspectief concreet te maken. We zetten in op snelle terugkoppeling van meetgegevens naar onder andere agrariërs en we draaien mee bij verschillende gebiedsinitiatieven vanuit de agrarische sector gericht op verbetering van de waterkwaliteit. Bij deze acties betrekken we de kennis die in het onderzoeksproject sensorgestuurd boeren is opgedaan. Er zijn extra middelen opgenomen in het Aanvullend KRW uitvoeringsprogramma om versterkt in te kunnen zetten op meten en monitoren. De fractie Water natuurlijk vraagt om nadere duiding van nutriënt rijk peelwater zoveel mogelijk zuiveren in natuurgebied. Antwoord DB: Het betreft een onderzoek naar inlaat van water uit het Peelkanaal naar compartimenten van Leegveld. De compartimenten maken onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland. Het onderzoek is erop gericht of en zo ja hoe die inlaat van water bij kan dragen aan de realisatie van de natuurdoelen (in het gebied zelf en (via extra tegendruk) in het naastliggende Natura2000 gebied). De kwaliteit van het inlaatwater wordt hierin meegewogen. Het onderzoek wordt getrokken door Staatsbosbeheer en de provincie Noord-Brabant. Er zijn nog geen keuzes gemaakt.
Commissie Waterketen en Duurzaamheid	Ten aanzien van overstorten vraagt de fractie BBB of er eisen gesteld kunnen worden voor het oppervlaktewater. Antwoord DB: Ja, dit kan als een overstort aantoonbaar oorzaak is van bepaalde normoverschrijdingen in het oppervlaktewater. De insteek van onze aanpak is in eerste instantie de samenwerking met gemeenten op te zoeken. Samen bronnen van normoverschrijdingen te achterhalen en via aangescherpte vergunningen (van waterschap of van omgevingsdienst) normoverschrijdingen aan te pakken. Parallel blijven we drukken op afkoppelen en saneren van overstorten. Daar waar blijkt dat dit onvoldoende effect heeft zullen we aanvullende eisen aan overstorten opleggen. Ten aanzien van Bijlage 3 Analyse handelingsperspectief geeft de fractie Partij voor de Dieren de suggestie mee om ook voor specifiek verontreinigde stoffen en prioritaire stoffen een tijdverloop toe te voegen om te zien hoe de stoffen zich ontwikkelen. Antwoord DB: Portefeuillehouder De Zoeten zegt hierop dat er in het DB gesproken is om de informatie over de waterkwaliteit via een dashboard aan te gaan bieden aan het AB. Precieze termijn waarop dit lukt wordt nog bepaald.
Commissie Algemene- en Financiële Zaken	Geen openstaande vragen.
Investeringskrediet ten behoeve van de voorbereiding van restopgave Ecologische Verbindingszone (EVZ) / Natuur Vriendelijke Oever (NVO) Groote Wetering	

Commissie Watersysteem en Waterveiligheid	ADVIES: De commissie adviseert positief. Het agendapunt als hamerstuk te agenderen voor de AB-vergadering van 6 juni 2025.
Investeringskrediet ten behoeve van de uitvoering van uitvoeringsprogramma waterconservering Boven Aa en Beneden Aa	
Commissie Watersysteem en Waterveiligheid	ADVIES: De commissie adviseert positief. Het agendapunt als hamerstuk te agenderen voor de AB-vergadering van 6 juni 2025. De fractie PvdA vraagt of bij inundatie sprake is van het opzettelijk onder water zetten van grond e/o het gebruik van deze term wel juist is. Op Wikipedia wordt inundatie namelijk uitgelegd als het opzettelijk onder water zetten van een gebied. Antwoord DB: Portefeuillehouder van Dijk zegt dat opzettelijkheid hier geen issue is. Ten aanzien van het programma Waterconservering worden er nergens percelen onder water gezet. Bij elk stuwwontwerp wordt het huidige beleid aangehouden en hierbij gaan we uit van de huidige nota peilbeheer. Dit houdt in dat er bij elk nieuw stuwvak wat wordt gecreëerd een minimale droogleggingseis van 40cm wordt gehanteerd bij het meest kritische maaiveld (streefpeil). Alle locaties zijn beoordeeld op inundatierisico. Wanneer er risico is op inundatie toe zou nemen door de stuw (wat in 9 van de 10 gevallen niet het geval is) is er gekozen voor een automatische stuw om dit risico te mitigeren. Daarmee is er geen verhoogd inundatierisico door de maatregelen.
Investeringskrediet ten behoeve van de uitvoering van vervanging bruggen Eyckenlust	
Commissie Watersysteem en Waterveiligheid	ADVIES: De commissie adviseert positief. Het agendapunt als hamerstuk te agenderen voor de AB-vergadering van 6 juni 2025. De fractie PvdA meent dat er sprake is van vervanging van bruggen en vraagt of er sprake is van een extra exploitatie op een bestaande exploitatie. Antwoord DB: Portefeuillehouder van Dijk zegt dat met extra exploitatie niet 'er boven op' bedoeld wordt maar 'in plaats van'. Tevens zegt hij toe dit tekstueel te verduidelijken. Een aangepaste versie van de adviesnota is toegevoegd aan de vergaderstukken.
Investeringsvoorstel lijn 1 en 4 Slibverwerking Noord-Brabant (SNB)	
Commissie Waterketen en Duurzaamheid	ADVIES: De commissie adviseert positief. Het agendapunt als hamerstuk te agenderen voor de AB-vergadering van 6 juni 2025. Ten aanzien van de afschrijving van installaties (inzetten desinvestering van ketel en turbine/Blue deal) vraagt de fractie AWP of het materiaal herbruikbaar is. Antwoord DB: De SNB geeft aan hier nog niet naar te hebben gekeken, maar vindt dit een goede suggestie en gaat kijken wat er mogelijk is. Wel is het zo dat de turbine en de ketels die voortijdig buiten gebruik worden gesteld op maat gemaakt zijn voor SNB, wat mogelijk een belemmering is voor hergebruik elders. De fractie AWP vraagt welke aanbestedingsprocedure is gehanteerd. Antwoord DB: Het betreft een Europese aanbesteding op basis van een concurrentiegericht dialog. De fractie Geborgden ziet graag dat er in het AB een feitelijke businesscase voorligt met concrete cijfers en waarin verschillende prijsindicaties zijn meegenomen (aanscherping financiële cijfers naar aanleiding van resultaat aanbesteding). Antwoord DB: Er is een Europese aanbesteding op basis van een concurrentiegericht dialog uitgezet. De aanbesteding is pas 9 mei 2025 gesloten. Er zijn 2 aanbiedingen ontvangen die beide qua prijsaanbieding ruimschoots onder de raming zitten. De ontvangen aanbiedingen worden momenteel door technisch specialisten beoordeeld. Uit deze beoordeling komen wellicht vragen voor nadere verduidelijking en toelichting die bij de beste aanbieder teruggelaid worden. Vervolgens dient de aanbieder een reactie in. Na beoordeling van de reactie volgt een gunningsbeslissing en 20 dagen daarna pas definitieve opdrachtverlening. Gezien de te doorlopen regels en procedures rondom de aanbesteding is het nu nog niet mogelijk om de financiële cijfers aan te scherpen. De fractie Geborgden en de fractie AWP lezen in het jaarverslag dat er €735.000 meer is uitgegeven maar minder is geproduceerd en vraagt of dit toegelicht kan worden. Antwoord DB: Dit komt met name (circa € 435.000) doordat SNB in 2024 met een aantal kostenoverschrijdingen te maken heeft gehad. Zo waren de inhuurkosten voor onderhoud en storingen hoger, waren de verwerkingskosten van vliegass hoger, waren er extra kosten voor het verwijderen van stikstof door een latere oplevering van aanpassingen aan de awzi en werd de schade aan de hogedrukstoomturbine niet geheel gedekt door de verzekeraar (o.a. een eigen risico). Daarnaast was de begroting van SNB pas bekend op het moment dat wij onze begroting al hadden opgesteld. Als gevolg hiervan is in onze begroting 2024 een lager bedrag (circa € 300.000) voor slibverwerkingskosten opgenomen dan op basis van de uiteindelijke begroting SNB zou kunnen worden verwacht. De fractie VVD vraagt wat de afschrijvingstermijn is die gehanteerd wordt voor de investering "upgrade lijn 1 + 4" en tevens wat de return on investment is. Antwoord DB: De SNB geeft aan dat de afschrijvingstermijn 20 jaar is. De aandeelhouders hebben met SNB afgesproken om bij investeringsbeslissingen de terugverdientijd (TVT) als indicator te nemen. Dit aangezien de slibverwerkingsinstallatie een begrensde levensduur kent. Uitgangspunt is dat een investering in principe minimaal terugverdiend moet worden voor bereiken einde levensduur. Roi is dan ook geen indicator die gehanteerd wordt. De fractie CDA geeft de suggestie mee te onderzoeken of in stroomopwekking/verkoop flexibiliteit mogelijk is, bijvoorbeeld duurder verkopen als er minder vraag naar is. Antwoord DB: Het slibverwerkingsproces is een continu proces waarbij dus ook continu warmte (stoom) wordt geproduceerd. Daardoor wordt er ook continu elektriciteit geproduceerd en is spreiding van de elektriciteitsopwekking niet mogelijk. Een groot deel van de elektriciteit die we gaan opwekken hopen/verwachten we te gaan verbruiken voor de andere speerpuntprojecten zodat levering op het net geen issue is qua prijsstelling.
Investeringskrediet ten behoeve van de uitvoering van de Renovatie rioolgemaal Cuijk-Heiligenberg	

Commissie Waterketen en Duurzaamheid	ADVIES: De commissie adviseert positief. Het agendapunt als bespreekstuk te agenderen voor de AB-vergadering van 6 juni 2025.																																																												
Vanwege vragen over de bijlage waarop geheimhouding is gelegd is dit onderwerp besproken in een besloten vergadering.																																																													
Investeringskrediet ten behoeve van de uitvoering van het ‘vervangen deel persleiding Berlicum - RWZI Vinkel’ en het ‘vervangen deel persleiding Neerkant - de Hutten’.																																																													
Commissie Waterketen en Duurzaamheid	ADVIES: De commissie adviseert positief. Het agendapunt als hamerstuk te agenderen voor de AB-vergadering van 6 juni 2025.																																																												
De fractie AWP vraagt of bekend is dat er asbest zit in de transportleiding.																																																													
Antwoord DB: De leiding die we vervangen is een pvc-leiding, dus hier zit geen asbest in. De leiding ligt deels in een puinpad waarin asbesthoudend puin is aangetroffen. Om de leiding te kunnen vervangen moet dit puin worden afgegraven, het asbest houdende puin moet worden afgevoerd en er moet schone grond voor worden terug geplaatst.																																																													
Jaarstukken 2024 en conceptprogrammabegroting 2026 Aquon																																																													
Commissie Waterketen en Duurzaamheid	ADVIES: De commissie adviseert positief. Het agendapunt als hamerstuk te agenderen voor de AB-vergadering van 6 juni 2025.																																																												
Ten aanzien van de kaderbrief leest de fractie Partij voor de Dieren op pagina 2 dat uitbreiding komt van de te analyseren organismen. Tevens leest de fractie Partij voor de Dieren in de Jaarstukken dat er bio assets worden gedaan om het effect van toxische stoffen op het biologisch leven te bepalen. De fractie Partij voor de Dieren vraagt welke organismen bedoeld wordt en of het dierproeven betreft.																																																													
Antwoord DB: Op pagina 2 van de kaderbrief wordt gesproken over uitbreiding van de te analyseren organismen. Dit heeft betrekking op het DNA onderzoek dat AQUON verricht. Bij deze techniek wordt een watermonster genomen dat met behulp van DNA onderzoekstechnieken wordt geanalyseerd. Het is een niet invasieve onderzoekstechniek waarbij niet het organisme zelf maar het DNA dat het achterlaat wordt onderzocht. Op dit moment kan AQUON met behulp van deze technieken al een heel aantal soorten aantonen, zie hiervoor tevens het overzicht hieronder. AQUON werkt aan uitbreiding van de organismen die op deze manier aangetoond kunnen worden. Zo wordt het bijvoorbeeld in de toekomst mogelijk in één analyse te bepalen van welke vissoorten in Nederland het DNA aanwezig is in een bepaald watermonster. In het jaarverslag van AQUON wordt op pagina 8 gesproken over bioassays. Dit is eveneens een niet invasieve techniek die in ontwikkeling is. In beide gevallen is geen sprake van dierproeven.																																																													
<table><tr><td>3- en 10-doornige stekelbaars</td><td>Chinese wolhandkrab</td><td>Heikikker</td><td>Meerkikker</td><td>Quagga mossel</td><td>Waterspitsmuis</td></tr><tr><td>Alpenwatersalamander</td><td>Donderpad</td><td>Hond</td><td>Nitrosomonas spp.</td><td>Rivier- en beekdonderpad</td><td>Watervogel</td></tr><tr><td>Bacteriodes dorei (bronopsporing mens)</td><td>Driehoeksmossel</td><td>Italiaanse kamsalamander</td><td>Nitrospira spp.</td><td>Rode Amerikaanse rivierkreeft</td><td>Zonnebaars</td></tr><tr><td>Blauwband</td><td>Geelbuikvuurpad</td><td>Kamsalamander</td><td>Noord-Aziatische modderkruiper</td><td>Rugstreeppad</td><td></td></tr><tr><td>Boomkikker</td><td>Geit</td><td>Kleine watersalamander</td><td>Noordse woelmuis</td><td>Schaap</td><td></td></tr><tr><td>Bruine kikker</td><td>Geknobbelde Amerikaanse rivierkreeft</td><td>Knoflookpad</td><td>Paard</td><td>Serpeling</td><td></td></tr><tr><td>Bruine rat / Zwarte rat</td><td>Gestreepte Amerikaanse rivierkreeft</td><td>Koe</td><td>Pan-vis primers</td><td>Turkse rivierkreeft</td><td></td></tr><tr><td>Ca. Accumilibacter</td><td>Gevlekte Amerikaanse rivierkreeft</td><td>Kopvoorn</td><td>Platte schijfhoren</td><td>Varken</td><td></td></tr><tr><td>Californische rivierkreeft</td><td>Gewone pad</td><td>Kwabaal</td><td>Poelkikker</td><td>Vroedmeesterpad</td><td></td></tr><tr><td>Ca. Phosphoribacter</td><td>Grote modderkruiper</td><td>Marmerkreeft</td><td>Pseudomonas spp.</td><td>Vuursalamander</td><td></td></tr></table>		3- en 10-doornige stekelbaars	Chinese wolhandkrab	Heikikker	Meerkikker	Quagga mossel	Waterspitsmuis	Alpenwatersalamander	Donderpad	Hond	Nitrosomonas spp.	Rivier- en beekdonderpad	Watervogel	Bacteriodes dorei (bronopsporing mens)	Driehoeksmossel	Italiaanse kamsalamander	Nitrospira spp.	Rode Amerikaanse rivierkreeft	Zonnebaars	Blauwband	Geelbuikvuurpad	Kamsalamander	Noord-Aziatische modderkruiper	Rugstreeppad		Boomkikker	Geit	Kleine watersalamander	Noordse woelmuis	Schaap		Bruine kikker	Geknobbelde Amerikaanse rivierkreeft	Knoflookpad	Paard	Serpeling		Bruine rat / Zwarte rat	Gestreepte Amerikaanse rivierkreeft	Koe	Pan-vis primers	Turkse rivierkreeft		Ca. Accumilibacter	Gevlekte Amerikaanse rivierkreeft	Kopvoorn	Platte schijfhoren	Varken		Californische rivierkreeft	Gewone pad	Kwabaal	Poelkikker	Vroedmeesterpad		Ca. Phosphoribacter	Grote modderkruiper	Marmerkreeft	Pseudomonas spp.	Vuursalamander	
3- en 10-doornige stekelbaars	Chinese wolhandkrab	Heikikker	Meerkikker	Quagga mossel	Waterspitsmuis																																																								
Alpenwatersalamander	Donderpad	Hond	Nitrosomonas spp.	Rivier- en beekdonderpad	Watervogel																																																								
Bacteriodes dorei (bronopsporing mens)	Driehoeksmossel	Italiaanse kamsalamander	Nitrospira spp.	Rode Amerikaanse rivierkreeft	Zonnebaars																																																								
Blauwband	Geelbuikvuurpad	Kamsalamander	Noord-Aziatische modderkruiper	Rugstreeppad																																																									
Boomkikker	Geit	Kleine watersalamander	Noordse woelmuis	Schaap																																																									
Bruine kikker	Geknobbelde Amerikaanse rivierkreeft	Knoflookpad	Paard	Serpeling																																																									
Bruine rat / Zwarte rat	Gestreepte Amerikaanse rivierkreeft	Koe	Pan-vis primers	Turkse rivierkreeft																																																									
Ca. Accumilibacter	Gevlekte Amerikaanse rivierkreeft	Kopvoorn	Platte schijfhoren	Varken																																																									
Californische rivierkreeft	Gewone pad	Kwabaal	Poelkikker	Vroedmeesterpad																																																									
Ca. Phosphoribacter	Grote modderkruiper	Marmerkreeft	Pseudomonas spp.	Vuursalamander																																																									
De fractie Partij voor de Dieren vraagt of het mogelijk is om een keer te gaan kijken in het nieuwe pand om een beter beeld te krijgen van de organisatie.																																																													
Antwoord DB: Het is zeker mogelijk om een keer bij het nieuwe pand te komen kijken. Dat is dan gelijk een mooie gelegenheid om bovenstaande ontwikkelingen waar Aquon mee bezig is verder toe te lichten en in het echt te zien.																																																													
Financiële jaarstukken Noord-Brabantse Waterschapsbond (NBWB) - Jaarrekening 2024 en Begroting 2026																																																													
Commissie Algemene- en Financiële zaken	ADVIES: De commissie adviseert positief. Het agendapunt als hamerstuk te agenderen voor de AB-vergadering van 6 juni 2025.																																																												
Jaarrekening 2024, Kadernota 2026, Begroting 2026 Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC)																																																													
Commissie Algemene- en Financiële zaken	ADVIES: De commissie adviseert positief. Het agendapunt als hamerstuk te agenderen voor de AB-vergadering van 6 juni 2025.																																																												
Zienswijze 1e Begrotingswijziging 2025 en Begroting 2026 Belastingssamenwerking Oost-Brabant (BSOB)																																																													
Commissie Algemene- en Financiële zaken	ADVIES: De commissie adviseert positief. Het agendapunt als hamerstuk te agenderen voor de AB-vergadering van 6 juni 2025.																																																												
De fractie 50PLUS verwijst naar de accountantsverklaring van de BSOB en vraagt of onze accountant dan wel een goedkeurende verklaring kon geven als die van de BSOB er nog niet is.																																																													
Antwoord DB: De accountantscontrole van de jaarstukken van de BSOB is vooralsnog (d.d. 19 mei) niet afgerond. Wel heeft de accountant van BSOB de deelverklaringen ten aanzien van de belastingopbrengsten tijdig opgeleverd. Op basis van deze deelverklaring heeft de accountant van Aa en Maas een goedkeurende accountantsverklaring af kunnen geven, ook ten aanzien van de in de jaarrekening van Aa en Maas																																																													

	opgenomen belastingopbrengsten. De accountsverklaring van BSOB die nog ontvangen moet worden, betreft dus alleen de Jaarrekening 2024 van BSOB zelf (uitvoeringskosten van de BSOB-organisatie en de doorbelaste bijdrage daarvoor aan de deelnemers). De fractie BBB leest in de begroting dat het percentage van de bijdrage door Aa en Maas voor 2025 is vastgesteld op 25,08% en na de begrotingswijziging op 26,61%. Ze wil graag de reden van deze stijging weten. Antwoord DB: Het aandeel van Aa en Maas in de totale kosten van BSOB is afhankelijk twee factoren: 1) de totale uitvoeringskosten van BSOB en de verdeling van die kosten over de programma’s Waarderen, Heffen en Innen en 2) het aandeel in de productieaantallen per programma. Voor het programma Heffen is het aandeel gebaseerd op het het aantal opgelegde aanslagbiljetten en voor het programma Innen betaalt een deelnemer op basis van het aantal aanslagregels. Het waterschap betaalt niet mee aan het programma Waarderen. Met de begrotingswijziging stijgen de totale kosten van BSOB met € 690.000. Hiervan heeft slechts een klein deel betrekking op het programma Waarderen (€ 81.000). Het merendeel heeft betrekking op de programma’s Heffen (€ 429.000) en Innen (€ 138.000) en op de BTW (€ 43.000). Bij het opstellen van de begroting 2025 is uitgegaan van de productieaantallen zoals gerealiseerd in 2023. In de begrotingswijziging worden de productieaantallen zoals in 2024 werkelijk gerealiseerd gehanteerd. Hieruit blijkt dat de productieaantallen (aantal biljetten en aanslagregels) voor het waterschap harder zijn gestegen dan de productieaantallen voor de gemeentelijke deelnemers. Samenvattend geldt dat beide factoren die het aandeel in de totale kosten bepalen voor het waterschap nadelig uitpakken in de begrotingswijziging. Het grootste deel van de kosten van de begrotingswijziging heeft betrekking op de programma’s Heffen en Innen en ook het aandeel van het waterschap in de totale productie van beide programma’s neemt toe. Hierdoor neemt het aandeel van het waterschap in de totale uitvoeringskosten van BSOB toe van 25,08% in de Begroting 2025 naar 26,61% in de 1^e Begrotingswijziging 2025. De financieel technische uitwerking hiervan wordt in onderstaande tabellen gepresenteerd: Effect aandeel totale kosten <table><tr><th>Programma</th><th>Begroting 2025</th><th>Aandeel in totale kosten</th><th>1^e Begrotings-wijziging 2025</th><th>Aandeel in totale kosten</th></tr><tr><td>Waarderen</td><td>€ 6.720.000</td><td>54,9%</td><td>€ 6.801.000</td><td>52,6%</td></tr><tr><td>Heffen</td><td>€ 3.432.000</td><td>28,0%</td><td>€ 3.861.000</td><td>29,9%</td></tr><tr><td>Innen</td><td>€ 1.196.000</td><td>9,8%</td><td>€ 1.334.000</td><td>10,3%</td></tr><tr><td>BTW</td><td>€ 889.000</td><td>7,3%</td><td>€ 932.000</td><td>7,2%</td></tr><tr><td>Totale kosten</td><td>€ 12.238.000</td><td></td><td>€ 12.928.000</td><td></td></tr></table> Effect toename productieaantallen <table><tr><th rowspan="2"></th><th colspan="3">Begroting 2025</th><th colspan="3">1^e Begrotingswijziging 2025</th></tr><tr><th>aantal waterschap</th><th>totaal</th><th>aandeel waterschap</th><th>aantal waterschap</th><th>totaal</th><th>aandeel waterschap</th></tr><tr><td>Aanslagbiljetten Heffen</td><td>400.000</td><td>619.972</td><td>64,5%</td><td>419.014</td><td>643.583</td><td>65,1%</td></tr><tr><td>Aanslagregels Innen</td><td>1.190.000</td><td>2.066.306</td><td>57,6%</td><td>1.258.247</td><td>2.154.328</td><td>58,4%</td></tr></table>	Programma	Begroting 2025	Aandeel in totale kosten	1 ^e Begrotings-wijziging 2025	Aandeel in totale kosten	Waarderen	€ 6.720.000	54,9%	€ 6.801.000	52,6%	Heffen	€ 3.432.000	28,0%	€ 3.861.000	29,9%	Innen	€ 1.196.000	9,8%	€ 1.334.000	10,3%	BTW	€ 889.000	7,3%	€ 932.000	7,2%	Totale kosten	€ 12.238.000		€ 12.928.000			Begroting 2025			1 ^e Begrotingswijziging 2025			aantal waterschap	totaal	aandeel waterschap	aantal waterschap	totaal	aandeel waterschap	Aanslagbiljetten Heffen	400.000	619.972	64,5%	419.014	643.583	65,1%	Aanslagregels Innen	1.190.000	2.066.306	57,6%	1.258.247	2.154.328	58,4%
Programma	Begroting 2025	Aandeel in totale kosten	1 ^e Begrotings-wijziging 2025	Aandeel in totale kosten																																																						
Waarderen	€ 6.720.000	54,9%	€ 6.801.000	52,6%																																																						
Heffen	€ 3.432.000	28,0%	€ 3.861.000	29,9%																																																						
Innen	€ 1.196.000	9,8%	€ 1.334.000	10,3%																																																						
BTW	€ 889.000	7,3%	€ 932.000	7,2%																																																						
Totale kosten	€ 12.238.000		€ 12.928.000																																																							
	Begroting 2025			1 ^e Begrotingswijziging 2025																																																						
	aantal waterschap	totaal	aandeel waterschap	aantal waterschap	totaal	aandeel waterschap																																																				
Aanslagbiljetten Heffen	400.000	619.972	64,5%	419.014	643.583	65,1%																																																				
Aanslagregels Innen	1.190.000	2.066.306	57,6%	1.258.247	2.154.328	58,4%																																																				
Ontwerp Kostentoedelingsverordening watersysteemheffing waterschap Aa en Maas 2026																																																										
Commissie Algemene- en Financiële zaken	ADVIES: De commissie adviseert positief. Het agendapunt als hamerstuk te agenderen voor de AB-vergadering van 6 juni 2025. De fractie AWP vraagt om inzicht in de wijze waarop de kostenaandelen worden berekend. Antwoord DB: Op basis van artikel 120 van de Waterschapswet is de eerste stap het bepalen van het ingezeten aandeel. Daarna worden de kostenaandelen ongebouwd en natuur berekend. Het kostenaandeel gebouwd is hetgeen resteert om op 100% uit te komen. Hiervoor gelden de volgende formules: - Kostenaandeel ingezetenen = ondergrens van de van toepassing zijnde bandbreedte in procenten + (inwonerdichtheid/500)*10% - Kostenaandeel ongebouwd = 0,0029317 * (aantal ha ongebouwd per 1.000 inwoners^{0,7414854}) - Kostenaandeel natuur = 0,0000224*(aantal ha natuur per 1.000 inwoners^{1,1938609}) - Kostenaandeel gebouwd = 100% - uitkomst 1 – uitkomst 2 – uitkomst 3																																																									

In de bij de stukken opgenomen Bijlage 1 Handreiking nieuwe kostentoedeling wordt de berekeningswijze nader toegelicht.

Verder is gevraagd inzichtelijk te maken wat de tarieven zouden zijn wanneer voor de categorie ingezetenen het minimum van de bandbreedte (zijnde 20%) en het maximum van de bandbreedte (zijnde 30%) wordt gehanteerd. Dat blijkt uit onderstaande tabellen.

Ingezetenen op minimum bandbreedte:

Categorie	Kostenaandeel	Tarief KTD OUD	Tarief KTD NIEUW	Verschil in €	Verschil in %
Ingezetenen	20,00%	€ 83,08	€ 56,70	€ -26,38	-31,75%
Gebouwd	69,34%	€ 30,53	€ 36,61	€ 6,08	19,91%
Ongebouwd	10,49%	€ 119,50	€ 101,10	€ -18,40	-15,40%
Natuur	0,17%	€ 7,37	€ 6,21	€ -1,16	-15,75%

Ingezetenen op maximum bandbreedte:

Categorie	Kostenaandeel	Tarief KTD OUD	Tarief KTD NIEUW	Verschil in €	Verschil in %
Ingezetenen	30,00%	€ 83,08	€ 85,87	€ 2,79	3,36%
Gebouwd	59,34%	€ 30,53	€ 30,79	€ 0,26	0,85%
Ongebouwd	10,49%	€ 119,50	€ 101,10	€ -18,40	-15,40%
Natuur	0,17%	€ 7,37	€ 6,21	€ -1,16	-15,75%

STUKKEN TER OPINIËRENDE BESPREKING

Midterm review (MTR) Opgaven Waterbeheerprogramma (WBP) en Bestuursakkoord

Commissie Watersysteem en Waterveiligheid	Hiervan wordt kennisgenomen. Ten aanzien van Instandhouding watersysteem geeft de fractie PvdA mee het belang van het verregaande automatiseren van de stuwen op het scherper aan de wind kunnen varen en op het realiseren van droogtebestrijding, nog meer te benadrukken. Ten aanzien van Schoon water en stedelijke omgeving geeft de fractie PvdA mee het belang van zoveel mogelijk elimineren van riool overstorten en foute aansluitingen nadrukkelijker op te nemen. Antwoord DB: Portefeuillehouder Van Dijk dankt voor deze suggesties. Het DB zal de meegegeven suggesties in het achterhoofd meenemen bij de verdere uitvoering van WBP en Bestuursakkoord de komende jaren.
Commissie Waterketen en Duurzaamheid	Hiervan wordt kennisgenomen.
Commissie Algemene- en Financiële zaken	Hiervan wordt kennisgenomen. De fractie 50plus mist enkele financiële elementen in de MTR. Hoe staat het met het verruimen van de kwijtscheldingsregeling? Hoe staat het met de 50-50 kostenverdeling met de provincie voor inrichtingsmaatregelen? Antwoord DB: Er loopt momenteel een onderzoek van het ministerie van BZK naar de vraag of de vermogensnormen voor de kwijtschelding van lokale belastingen zouden moeten worden gelijkgetrokken met de vermogensgrenzen zoals deze gelden in de Participatiewet. Dit zou tot verruiming van de kwijtschelding kunnen leiden. De Unie neemt namens de waterschappen deel aan de begeleiding van het onderzoek. Daarnaast loopt momenteel de consultatie van het 'Besluit proactieve dienstverlening SZW'. Het gaat hier niet zo zeer om een verruiming van de kwijtschelding, maar de proactieve dienstverlening kan er wel toe leiden dat meer mensen kwijtschelding gaan aanvragen. Zoals in het bestuursakkoord aangegeven zijn wij voorstander van verruiming van de mogelijkheden en staan dan ook positief tegenover beide ontwikkelingen.

	De provincie financiert 50% mee in maatregelen zoals beekherstel, natuurvriendelijke oevers, vispassages, hydrologisch herstel bij natte natuurplekjes en ecologische verbindingzones. Voor beekherstel, natuurvriendelijke oevers, vispassages en hydrologisch herstel natte natuurplekjes financieren ze dit vanuit de bijdrageregeling Water. Hier zitten nog genoeg middelen in. In 2023 heeft de provincie ‘hun pot’ aangevuld naar aanleiding van het signaal van de waterschappen dat er grote kostenstijgingen zijn. Er zijn wel onvoldoende middelen bij de provincie als de waterschappen daadwerkelijk alle afgesproken inrichtingsmaatregelen realiseren. Richting 2027 zou dit problemen kunnen gaan geven. In het najaar van 2025 brengen we met de provincie in beeld welke oplossingsrichtingen er zijn. Voor ecologische verbindingzones geldt een subsidieregeling van het GOB met 50-50 (GOB-waterschap) voor grondverwerving en inrichting van het natte deel van de evz en 75-25 (GOB-gemeente) voor grondverwerving en inrichting van het droge deel. De subsidieregeling van het GOB bevat een maximumbedrag dat het GOB voor haar rekening neemt voor de inrichting. Dit maximum bedrag is niet meer passend bij de huidige kosten, waardoor waterschappen en gemeentes hogere percentages dreigen te betalen. De provincie is bezig de regeling hierop aan te passen.
Dierenwelzijn waterschap Aa en Maas	
Commissie Watersysteem en Waterveiligheid	Hiervan wordt kennisgenomen. De fractie Partij voor de Dieren stelt voor om dierenwelzijn standaard onderdeel te maken van adviesnota's. Tevens geeft de fractie Partij voor de Dieren de suggestie mee om bij om op zoek te gaan naar best practices bij andere overheden zoals gemeenten of waterschappen of rijkswaterstaat om daar innovatie en inspiratie te vinden. Antwoord DB: Portefeuillehouder Van Dijk zegt toe hier ter zake aandacht aan te besteden en/of per dossier te kijken naar de toegevoegde waarde, daar waar dierenwelzijn technisch een overduidelijk karakter of relatie heeft. Houding ten aanzien van dierenwelzijn is, daar waar het beter kan zullen we het zeker niet nalaten en verbetersuggesties zijn welkom. Tevens zal hij de suggestie om te kijken bij andere overheden meenemen. Wat de fractie Geborgden betreft mag het stuk over vissen langer zijn in relatie tot het stuk over landdieren. Antwoord DB: Portefeuillehouder Van Dijk is het hiermee eens en neemt deze suggestie mee.

STUKKEN TER KENNISNAME

Notitie Reikwijdte en Detailniveau N279

Commissie Watersysteem en Waterveiligheid	Hiervan wordt kennisgenomen. De fractie Partij voor de Dieren maakt zich zorgen dat vervuiling vanaf de weg het omliggende gebied in kan stromen en verzoekt om met het ontwerp hier rekening mee te houden. Antwoord DB: Volgens portefeuillehouder Van Dijk is de provincie is verantwoordelijk voor het ontwerp. Portefeuillehouder Van Dijk zegt toe dit naar voren te brengen bij de provincie.
Prijsontwikkelingen Grond, Weg en Waterbouw (GWW) sector	
Commissie Watersysteem en Waterveiligheid	Hiervan wordt kennisgenomen. Ten aanzien van de geheime status van de ramingen vraagt de fractie Geborgden hoe dit strookt met de kostentafels bij aanbestedingen. Antwoord DB: Voorzitter De Groot zegt toe dit als aandachtspunt mee te nemen richting het DB.
Commissie Waterketen en Duurzaamheid	Hiervan wordt kennisgenomen. Ten aanzien van de geheime status van de ramingen vraagt de fractie Geborgden hoe dit strookt met de kostentafels bij aanbestedingen. Antwoord DB: Portefeuillehouder De Zoeten zegt toe dit als aandachtspunt mee te nemen richting het DB.
Commissie Algemene- en Financiële zaken	Hiervan wordt kennisgenomen.